

המשחק שחקנים מעולים יותר מאלה ה' נמצאים בהבימה (ספנסר טרייסי ופרדריק מארטש), נשאלת השאלה: לשם מה צריך צופה, שאינו מעוניין בהשחאה בין שתי הנוסחות, לראות את המחזה ולא את הסרט?

הקאראקוז

קאראקוז הוא ביטוי מזרחי אפייני, ה' מקובל גם בארץ, הבא לציין מאורע או מעשה שהגיחון שבו מגיע לשיא. השבוע נערך קאראקוז סביב מחזה הנושא כמעט אותו שם: קפיטן קאראקוז.

העתונים לא פסקו מלכתוב על כך. נצי' גים דיפלומטים ופקידים של משרד החוץ התרוצצו בבהלה, אנשי המועצה לביקורת סרטים ומחזות התכנסו נבוכים לשיבות מיוחדות, אלא שכל המהומה אירעה על לא מאומה.

כל הפרשה החלה ברגע שהתיאטרון ה' קאמרי, העומד להעלות את המחזה, שנכתב בידי מחזאי שחיצי צעיר, לואי גולי, מצא לנכון, להומין להצגת הכבודה את הנציג הדיפלומטי של יח' בישראל, מאחר ש' עלילת המחזה מתרחשת ביוון.

כאן התערב נספה העתונות של הנציגות היוונית בישראל, יהודי ליטאי ותיק בארץ בשם סולומון יצחקי, ביקש לקבל את ה' מחזה לקריאה, על מנת להסביר לנציג את תכנון לפני ההצגה. הנספה התגלה כקנאי מאוד לכבוד יוון. הוא מצא בשתי רפליקות במחזה משום פגיעה ביהודים פנה למשרד החוץ בתביעה להוציאם מהמחזה.

כך התפתחה מהומה רבתה על ענין אבי' סורדי, כשהתיאטרון הקאמרי עומד על זכותו לא להשמיט קטעים מהמחזה ולא להיכנע ללחצים המופעלים עליו, שכן עלול הרבר לשמש תקדים מסוכן.

העין השחורה בתוך המהומה, שהיקנתה למחזה פרסומת יקרה מפי נשכה המחזה עצמו. זהו סיפור התפוררותו של בית, ביתו של הקפיטן בדימוס קאראקוז (יוסף ידן), המתמוטט אחרי שבעליו נותן מחסה לצעיר יחני. זה הורג את מפקדו, אותו הוא מאשים באחריות למות אביו ב' מלחמת האזרחים היוונית שלאחר מלחמת העולם השנייה.

במרכזו של המחזה, שאינו יומרני כלל, עומדת דמותו של הקפיטן. דמות עממית, אהובה חיים שאינה כבולה למוסכמות ה' חברתיות. תושבי השכונה היוונית הם ש' דביקו לקפיטן את הכינוי קאראקוז — כינוי תורכי שפירושו המילולי הוא "עין שחורה". לואי גולי שאל את השם ואת הדמות מדמותו של הגיבור הראשי בתיאטר' רון הבובות הפופולארי בתורכיה, שעל שמו נקרא גם התיאטרון: תיאטרון קאראקוז.

בתיאטרון זה, שיש לו רפרטואר קבוע של כשלושה תריסרי מחזות קצרים, מופי' עות דמויות עשויות קלף צבעוני מאחורי בד, כשמהצופה מאירה מגורת נפט. בתוך הדמויות נקוב חור קטן, בו ננעץ מקל ב' עזרתו מהדקים את הדמויות אל הבד ו' מניעים אותן.

בכל מחזות הקאראקוז מופיעות אותן ה' דמויות, כששני הגיבורים הראשיים הם קאראקוז והאדג'י ואט, שלפי האגדה היו שני פועלי בניין עליונים, ששעשעו בבדי' חתימה את השולטן, והוצאו להורג אחרי שהלה נפגע מאחת מהלצותיהם.

אמנם לפי מחזהו של גולי מצטיירת יחן כסמל העולם השוקע, ארץ זקנה ועניה, סחוטת מלחמות ומתפוררת, בה שולטים העצבות והכיעור. אולם אם תיאור כזה יש בו כדי לפגוע בכבודה של מדינה כל' שהי, הרי שלהבא יצטרכו המחזאים לבחור כמקום ההתרחשות של מחזותיהם את ה' ירה, וגם זה, לפי כל הסימנים, לא לזמן רב.

מאחורי הקלעים

כולם בערב אחד

לראשונה בארץ, יצוין ה' 27 במרס כיום התיאטרון הבינלאומי. בערב זה ייע' רך באולם הבימה ערב התיאטרון הקלאסי. הבימה תציג בערב זה קטעים מתוך אותלו ומדיאה; הקאמרי יציג קטעים מהזילה ה'2, הקמקן, האדרת ומרי סטיוארט; האהל את נשי וינדזור העליות וגם הוא באצילים, ואילו החושיטרון יציג קטע מתוך אילוף הסוררת. את הערב מארגן האיגוד הישראלי לתיאטרונים.

תיאטרון הקידמה מול השמרנות

משפט הקופים (הבימה; מאת ג'ורג' לורנס ורברט ל'; בבימוי יוליוס גלנר) הוא מחזה המתיימר להציג את הדרמה ה' נצחית של המאבק בין הקנאות לסובלנות ובין השמרנות לבין הקידמה.

מאבק זה מועלה על הבמה באמצעות אפיוודה משפטית שאירעה ב'1925 בעיירה דייטון שבטנסי. בעיירה זו הועמד למש' פט מורה לביוולוגיה על שהורה לתלמידיו את תורת האבולוציה של דרז'ין. תורה ה' קובעת בין השאר שהאדם התפתח מהקוף. עד מהרה הפך משפט זה למוקד התמור' דדות ציבורית בכל ארצות הברית.

כתובע התיצב מתיו הריסון בריידי, אחד המנהיגים הפוליטיים הידועים ביותר באותה תקופה. לעומתו ייצג את הסניגוריה הפרקליט הממלכת' ביותר בארצות הברית — הנרי דראמונד.

אמנם במשפט עצמו נמצא המורה חייב, אולם נענש בעונש סמלי בלבד, דבר שנח' שב כנצחון מזהיר של הסניגוריה.

נם הסובלנות. המחזה, שחלקו עוסק במה שהתרחש בבית המשפט וחלקו מתאר את האווירה שהשתררה בעיירה, מוסיף לתמונה עוד כמה קונפליקטים: אהבתה של בת הכומר (דליה פרידלנד) למורה הכופר

ידין וכוכות ה'קאראקוז

קאראקוז סביב קאראקוז —

(יהודה אפרוני) והידידות האישית בין הסניגור (שמעון פינקל) לקטיגור (שרגא פרידמן), שקדמה למחלוקת ביניהם. אולם בעיקרו מגיף המחזה את דגל הסובלנות, מסיף לחרות המחשבה ולדורקים של הדת והמדינה.

מגרעתו הגדולה של המחזה היא בהצגת ההתנגשות באור של גיחון. ויוליוס (חלום ליל קיץ) גלנר, דחאק הבלטי גישה מיוחדת זו. מאחר שנושא ההתנגשות, מבלי להתחשב בסמליות שבו, חזק מלגעת כיום ללב הצופה, הרי שהסיווד היחיד המושך בו מבחינה דרמטית הוא האפשרות הבלתי מוגבלת לחצי תריסר שחקנים לפחות להפי' גין כשרון משחק.

אפשרות זו נוצלה בהבימה במלואה. שמי' עון פינקל נראה כאן בתפקידו הטוב ביותר בשנים האחרונות, אם לא בכלל. שרגא פרידמן מצטיין כרגיל, ושלמה ברישביט, בתפקיד העתונאי הציני המכסה את המאור' רע, מוזים מידה רבה של חיות לבמה. ה' תפקידים המשניים מבוצעים כראוי, כשהבד' לטת מכולם היא דליה פרידלנד.

אלא שלרוע מזלם הועלה המחזה בגיר' סתו הקולנועית (ירוש' את הרוח) לא מזמן בארץ. מכיוון ששם ניצלו את אפשרויות

(המשך מעמוד 10) לחזור לעבודתם בשקט. הם זכרו את ה' תקרית הקודמת, כאשר התנפצו קרונות ב' תחת מצדה.

השבוע, לאחר התקרית הנוספת, והפא' ניקה שנתעוררה סביבה, התברר ללא ספק כי שינוי משטר אינו מוליד אחריו בהכרח שינוי מזל. גורל הביש ממשיך לדרוף את הכרמלית, שעשוע טיפוחיו של אבא חושני.

תולדות

הדים חוזרים

נכה צמוד לעגלת גלגלים ישב בפתח בית המשפט המחוזי בתל אביב. יעקוב אל' הדיף — האיש שבגללו פרץ מרד ואדי סאליב לפני כשנתיים וחצי — בא לתבוע את פיצוייו.

ידא הצדקה חוקית. פרקליטו של אלחדיף, עורך הדין התל אביבי צבי לידסקי, גולל בכתב התביעה את פרטי המקרה, בעקבותיו הפך מרשו נכה לחלוטין.

הוא האשים את השוטרים בשימוש בנשק ללא הצדקה חוקית.

"בעקבות המקרה", אמרה התביעה, "נש' ללה מן המבקש אפשרות לפרנס את עצמו, והוא תובע פצויים המסתכמים בסך של 209 אלף לירות."

רשם בית המשפט, בפניו הוגשה בקשה בדרך המרצה לדחיית תשלום אגרת המס על תביעה זו, קיבל את הסכמת המדינה, שהיא גם נתבעת מספר 1, לדחות את תשלום האגרה על סך 100 אלף לירות.

כאשר קיבל השבוע עורך הדין החלטה זו — הוריד את גובה התביעה למאה אלף לירות — היה ברור כי הדי היריה הגור' לית בבית הקפה שבואדי סאליב, יתגלגלו עתה מחדש באילמו של בית המשפט המ' חיוני בתל אביב.

עתונות

צילומים באפלה

חשכה מוחלטת שררה סביב בית העם בירושלים, בו נערך משפט אייכמן. משמרות השוטרים העירניות נעו לאורך גדר ה' ברזל. אולם פרט להם היה אדם ער נוסף. בסביבה, שעמד על גג ביתו, מול בית העם. צלם העתונות הירושלמי, חרנר בראון, הדיר עצמו משינה, מזה כמה לילות, ב' מטרה להנציח את רגע העברתו של אייכמן לבית הכלא ברמלה.

האשמה ומחמאות. כעבור כמה ליי' לות הגיע הרגע המקוה. בשעה אחת אחר חצות תיקתקה מצלמתו של בראון, קלטה את דמותו של אייכמן המוצא מבית המשפט אל תוך המכונית שנועדה להעבירו לכלא. אולם הצלם המוכשר — אשר הורחק בזמנו מאולם בית המשפט אחרי שהצי' ליה לצלם בטלסקופ את הרשימות שערך אייכמן בתאו — לא הצליח להגשים את משימתו במלואה. למרות שצילם ללא בזק, הבחינו בו השוטרים, החרימו את הסרט. השבוע קיבל בראון שתי הודעות מהמס' טרה. האחת: הודעה על תביעה משפטית שתוגש נגדו בעקבות הצילום, ואילו ה' שניה: מחמאות על הצילומים המצויינים שפיתחו, בינתיים, במעבדת המשטרה.

רכי חיים

לוליטה במונית

קול הצעקות, שבקע מהמונית, הועיק את השוטרים. כשהגיע למכונית, ראה בתוכה גבר כבן 30 ונערה בת 17 מתקוטטים. "מה קרה?" שאל השוטר, "הוא נטפל אליך?"

"לא!" ענתה הנערה בבכי, "הוא בעלינו!" "אני לא רוצה לקחת אותה בטקסי שלי," הודיע הגבר הנהג, "שתצא ותסע עם מישהו אחר, אני לא רוצה אותה פה!"

לאחר שיכנוע קצר יצאה הנערה מהמונית, כשבדיה דמי הנוסיעה לביתם ברחובות. ה' בעל הנהג המשיך באותו כיוון — לבדו. למחרת בבוקר כבר הייתה הנערה עם אביה אצל עורך הדין אלישע שיינבוים ב' תל אביב: "אני רוצה להתגרש מבעלי," אמרה לו. היה זה סיומה של פרשת לוי לייטה רחובותית נוספת.

אהבה חותכת. ההיכרות הראשונה בין הנערה הצעירה הממושבה הדרומית והגבר, המבוגר ממנה בשלוש עשרה שנים, החלה כמו כל היכרות בין צעירה חובבת' טרמפים וגבר בעל הגה.

השניים נפגשו בנסיעות התכופות בכבישי הדרום, כשהצעירה בת ה'15 הסכימה ל' (המשך מעמוד 22)

דוד ואביגיל

הם גיבוריו הראשיים של סיפור **תנ"כי** מאד ידוע. הם גם גיבוריו הראשיים של הסרט "נעורי המלך דוד", המוקרן החל מהשבוע בקולנוע "תמר" בתל אביב ובמ' רוב בקולנוע "ארמון" בחיפה ו"תל אור" בירושלים.

ג'ף צ'נדלר מופיע כדוד בסרטו האחרון שהוסרט לפני מותו (על רקע הדי ירושלים). זהו סרט אדיר, זהוה עם הסיפור התנ"כי.

הורג גלית ושנוא שאול הולך דוד בסרט, כבספרי שמואל, לא רק מחיל אל חיל, כי אם גם מאשה לאשה. ממילא לאביגיל (ברברה שלי, בתמונה למעלה, עם דוד — ג'ף צ'נדלר).

בסרט צבעוני אדיר מועלה סיפור הגבורה והאהבה התנ"כי, עם צוות ראשון במעלה, משך שעה ושלושת רבעי השעה, שהם כולם מתח, עניין ותולדות אהבות גדולות.

1.000.000 דולר

"עץ-הזית", מפעל השמנים והסבון הדינמי והמתפתח בקרית אריה, יכול לזקוף לזכותו הישג נוסף עם סיכום שנת 1961: אשתקד עבר מחזור ה' צור של המפעל את המיליון דולר וע"י כך נעשה גם "עץ-הזית" חבר במועדון ה"מיליונרים" הכולל את חשובי היצואנים במדינה.

החידוש ביצוא שמני המאכל היה במשלוחם לא רק באריזה סגורה, אלא גם ב"תשפוכות". חלק ממוטעני היצוא היה מיועד לארצות אירופה וביניהן: גרמניה, בריטניה, הולנד, יוון וקפרי' סין. חלק אחר עבר דרך נמל אילת אל אביסיניה, מאוריציוס וסינגפור.

במקביל להישג הנה"ל, הוסיף "עץ-הזית", יצרן שמן "אקסטרה" C.D. וסבון "אוליביה" סעיף חדש לרשימת מוצרי היצוא שלנו והוא: לצייטין. חומר יסוד חשוב זה לתעשיית המזון היה מיובא עד כה מחו"ל. עם הפקתו ע"י "עץ-הזית" כשלב לואי בתהליך ייצור השמן, הפכה ישראל לארץ המייצאת לצייטין. חלק הארי מיצוא זה נועד לשוק הבריטי.